

Dosarul nr.3ra-847/2018

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (V. Hadîrcă)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Simciuc, I. Țurcan, Iu. Cotruță)

Î N C H E I E R E

04 iulie 2018

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Galina Stratulat
Iuliana Oprea
Victor Burduh

examinând, admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Proalfa-Service”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Proalfa-Service” împotriva Inspectoratului Ecologic de Stat și Agenției Ecologice Chișinău, cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2018,

c o n s t a ț ă :

La 27 iulie 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Proalfa-Service” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Ecologic de Stat și Agenției Ecologice Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că Societatea cu Răspundere Limitată „Proalfa – Service” este o persoană juridică cu scop lucrativ, înființată în anul 2001 și printre principalele genuri de activitate ale acesteia se enumeră: Eliminarea deșeurilor și a apelor uzate, asanare, salubritate și activități similare; Alte activități de servicii individuale; Captarea, epurarea și distribuirea apelor.

A mai indică că Societatea cu Răspundere Limitată „Proalfa-Service”, dispune în proprietate de fântână arteziană nr. 4751, fapt ce se confirmă prin pașaportul tehnic.

În vederea exploatării bunului dat, reclamanta, a obținut de la Inspectoratul Ecologic de Stat, Agenția Ecologică Chișinău, Autorizația de Folosință Specială a Apei, seria și numărul AE 0030 cu valabilitatea cuprinsă între 16 mai 2013 – 16 mai 2016.

La data de 04 martie 2016 a depus la Agenția Ecologică Chișinău cererea nr. 85 din 26 februarie 2016, prin care a solicitat prelungirea valabilității actului permisiv dat, cu depunerea tuturor actelor necesare, însă nu a primit nici un răspuns. La fel, la data de 11 noiembrie 2016, prin cererea depusă la Oficiului Poștal s-a solicitat informații despre cererea nr. 85, iar prin răspunsul din 12 decembrie 2016, Agenția Ecologică Chișinău, a comunicat că cererea de acordare a autorizației este încă în lucru.

A precizat reclamanta că la data de 01 decembrie 2016, a înregistrat la Inspectoratul Ecologic de Stat, Agenția Ecologică Chișinău, nota informativă nr. 415 din 30 noiembrie 2016, în care a abordat faptul aprobării tacite a prelungirii (acordării) autorizației. Însă, la data de 18 iulie 2017, a primit de la pârâtă decizia de refuz avizare/autorizare nr. 160, pe care nu figurează nici un fel de dată a adoptării sale, fiind aplicată o ștampilă cu inscripția Ieșire nr. 01-06/486 din 11 aprilie 2017.

Din conținutul deciziei de refuz reiese că în conformitate cu raportul de încercări a probelor de apă nr. 72 din 03 aprilie 2017, întocmit de Centrul Investigații Ecologice, s-au depistat depășiri a normativelor admisibile de deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare, obiectivul reclamantei nu asigură preepurarea apelor reziduale la nivelul standardelor stabilite înainte de deversarea lor în rețeaua de canalizare a localităților. La fel, părții reclamante s-a recomandat branșarea la apeductul centralizat al municipiului.

A menționat că despre acest refuz a aflat la data de 18 iulie 2017, când la Societatea cu Răspundere Limitată „Proalfa-Service” s-a prezentat inspectorul principal al Agenției Ecologice Chișinău și a întocmit procesul – verbal cu privire la contravenție nr. xxxxx, în care la pct. 4 descrie esența faptei contravenționale: folosirea obiectivelor acvatice fără autorizația de folosință specială.

Astfel, potrivit art. 110 alin. (2) Cod contravențional, Societății cu Răspundere Limitată „Proalfa-Service”, s-a aplicat sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 240 unități convenționale, în sumă de 12000 lei. Procesul-verbal cu privire la contravenție nr. xxxx și decizia de sancționare contravențională, au fost contestate.

A mai indicat reclamantul că, nu este de acord nici cu decizia de refuz avizare/autorizare nr. 160, considerând-o vădit ilegală. Precizează că Societatea cu Răspundere Limitată „Proalfa-Service”, a fost și este deținătoarea Autorizației de Folosință Specială a Apei, seria AE nr. xxxxx, eliberată de Agenția Ecologică Chișinău, la data de 16 mai 2013, cu termenul de valabilitate până la data de 16 mai 2016. Acest act permisiv, a condiționat dreptul ca Societatea cu Răspundere Limitată „Proalfa – Service”, să presteze servicii de aprovizionare cu apă potabilă din sonda arteziană nr. xxxx, din mun. Chișinău, str. Alba Iulia, xxxxxxx.

În legătură cu nesoluționarea cererii depuse la 04 martie 2016, în termen legal, la data de 01 decembrie 2016, a depus la pârâtă nota informativă nr. 415.

A menționat că la data 04 martie 2016, când a fost depusă cererea, au fost prezentate toate actele enumerate la art. 25 alin. (2) combinat cu art. 32 din Legea nr. 272.

Conform normelor juridice, reiese că termenul de examinare a cererii reclamantei, nu putea depăși data de 04 mai 2016, mai ales că au fost prezentate toate actele expuse de lege.

În consecință, Societatea cu Răspundere Limitată „Proalfa-Service”, prin acea Notă informativă, a comunicat pârâtei despre faptul că această autoritate, a aprobat tacit, cererea înregistrată la 04 martie 2016. Prin urmare, rezultă că pârâta a prelungit tacit autorizația solicitată conform condițiilor expuse în Autorizația de Folosință Specială a Apei, seria AE nr. xxxxxxx, eliberată de Agenția Ecologică Chișinău.

În vederea excluderii pe viitor a unor interpretări dubioase solicită instanței de judecată ca prin hotărâre judecătorească să constate prelungirea de drept a Autorizației de Folosință Specială a Apei, în condițiile expuse în Autorizația seria și numărul AE nr. xxxxxxxx, eliberată de Agenția Ecologică Chișinău în condițiile expuse în art. 26 din Legea Apei.

A susținut că motivarea acestui refuz este una total eronată, dat fiind faptul că la data de 24 martie 2017, Inspectoratul Ecologic de Stat, Agenția Ecologică Chișinău întocmește Actul de control nr. xxxxxx, obiectul căruia este respectarea de către reclamantă a actelor normative în domeniul protecției mediului înconjurător, inclusiv în cel legat de folosința apelor. Potrivit acestui act, la reclamantă, în ceea ce ține de utilizarea apelor, pârâta nu a depistat careva încălcări, fiind emisă o prescripție de achitare în volum integral a taxei pentru poluarea mediului și de menținere în stare satisfăcătoare a teritoriului său. Consideră că este straniu că deja la o săptămână de la acest control să fie depistate careva încălcări.

A mai susținut că, reclamanta nu este obligată să dețină o stație de epurare proprie. Or, aceasta are încheiat cu Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”, contractul privind recepționarea și epurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți nr. xxxxxx din 08 noiembrie 2007.

A precizat că, punctul 2.1. clar stipulează că Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”, se obligă să recepționeze și să epureze apele uzate deversate de la client cu concentrații majorate ale poluanților, până la indicii concentrațiilor maxim admisibile ale substanțelor poluante, iar reclamanta pentru aceste servicii a achitat și achită valoarea lor. Deci, obligația de epurare a acestor ape, revine nu reclamantei, ci Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”.

A comunicat că prin hotărârea Curții Constituționale a Republicii Moldova din 11 octombrie 2016 privind excepția de neconstituționalitate a art. 19 alin. (5) din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, s-a admis parțial excepția de neconstituționalitate ridicată de avocatul Alexandru Carapunarlî în dosarul nr. xxxxxx, pendinte la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău; s-a declarat neconstituțională sintagma „operatorului coordonat cu” din art. 19 alin. (5) al Legii nr. 303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Reclamanta a menționat că este branșată la apeductul Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”, avînd încheiat contractul din 11 februarie 2002, inclusiv și pentru servicii de canalizare.

A solicitat reclamanta constatarea prelungirii tacite a autorizației de Folosință Specială a Apei, în condițiile descrise în Autorizația seria AE nr. xxxxx, eliberată de Agenția Ecologică Chișinău în condițiile art. 26 al Legii apelor; repunerea în termen de contestare a refuzului; anularea deciziei de refuz avizare/autorizare nr. xxxxx și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 17 octombrie 2017 a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Proalfa-Service” împotriva Inspectoratului Ecologic de Stat, Agenției Ecologică Chișinău cu privire la constatarea prelungirii tacite a autorizației, încasarea cheltuielilor de judecată. A fost respinsă cererea de repunere în termen înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Proalfa-Service” cu privire la anularea deciziei, încasarea cheltuielilor de judecată. A fost respinsă ca tardivă cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Proalfa-Service” împotriva Inspectoratului Ecologic de Stat, Agenției Ecologică Chișinău cu privire la anularea deciziei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2018 a fost admis apelul declarat de avocatul Carapunarlî Alexandru în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Proalfa-Service”, casată hotărârea judecătorească Chișinău, sediul Buiucani din 17 octombrie 2017, în partea respingerii cererii privind repunerea în termen și în partea respingerii ca tardivă a cererii privind anularea deciziei, emițând o nouă hotărâre, prin care s-a respins ca nefondată cererea de chemare în judecată depusă de Societatea de Răspundere Limitată „Proalfa-Service” împotriva Inspectoratului Ecologic de Stat și Agenției Ecologice Chișinău cu privire la anularea deciziei de refuz avizare/autorizare nr. xxxxxxxx din 11 aprilie 2017, iar în rest hotărârea a fost menținută.

Instanța de apel a considerat că decizia de refuz avizare/autorizare nr. xxxxxx din 11 aprilie 2017 este una legală, emisă conform prevederilor legii, cu respectarea competenței și procedurii stabilite or, instanța de contencios administrativ nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității actului administrativ și a operațiunilor administrative care au stat la baza emiterii acestuia.

Colegiul civil a conchis că, este întemeiată concluzia primei instanțe cu privire la respingerea cerinței privind constatarea prelungirii tacite a Autorizației de Folosință Specială a Apei, or în situația în care decizia de refuz avizare/autorizare nr. xxxxxx este în vigoare și nu este anulată, examinarea acestei chestiuni, este prevăzută de procedura specială de prelungire a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei de către Agenția Ecologică de Stat, conform legislației în vigoare, în condițiile art. 26 al Legii apelor nr. 272 din 23 decembrie 2011.

La 17 mai 2018, în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, Societatea cu Răspundere Limitată „Proalfa-Service” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2018 și casarea integrală a hotărârii judecătorești Chișinău, sediul Buiucani din 17 octombrie 2017, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului, Societatea cu Răspundere Limitată „Proalfa – Service” a indicat prevederile art. 432 alin. (1) și (2) lit. a) și c) Cod de procedură civilă, reiterând circumstanțele de fapt și de drept indicate în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel.

A mai menționat recurentul că, procesul-verbal cu privire la contravenție nr. xxxxxxx și decizia de sancționare contravențională din 18 iulie 2017, au fost contestate în ordinea prevăzută de Codul contravențional. Cauza contravențională a fost soluționată ulterior adoptării hotărârii din 17 octombrie 2017, astfel în instanța de apel a prezentat hotărârea judecătorească din 31 octombrie 2017, prin care procesul-verbal cu privire la contravenție nr. xxxxxx și decizia de sancționare din 18 iulie 2017 au fost anulate integral, precum și dovada faptului că și Curtea de Apel Chișinău, în calitate de instanță de recurs, s-a expus la data de 28 februarie 2018, menținând actul judecătorec din 31 octombrie 2017.

A precizat că, la ziua judecării apelului respectiv, ambele acte contravenționale erau anulate printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă.

Cu referire la neaplicarea legii care trebuia a fi aplicată a relatat recurentul că ambele instanțe nu au aplicat în această speță prevederile art. 10, 11 din Legea nr. 235 combinat cu art. 25 alin. (7) din Legea nr. 272.

În vederea excluderii pe viitor a unor interpretări dubioase, a solicitat instanțelor inferioare ca prin hotărâre judecătorească să constate prelungirea de drept a Autorizației de Folosință Specială a Apei, în condițiile expuse în Autorizația seria și numărul AE nr. xxxxxx, eliberată de Agenția Ecologică Chișinău, potrivit modului descris în art. 26 al Legii apelor.

Legalitatea deciziei de refuz contestate trebuie examinată prin prisma cadrului normativ de mai sus dat fiind legătura intersectă cu aceasta. Or, actul administrativ dat, în împrejurările descrise mai sus, prin prisma normelor actelor legislative, la care s-au referit, este nul, pentru că autorizația deja, de drept era acordată/prelungită.

A relatat recurentul că Curtea de Apel Chișinău a admis încălcarea art. 6 § 1 din CEDO, sub aspectul de nemotivare a hotărârii judecătorești, în partea ce ține de invocarea de către recurentă a hotărârii judecătorești irevocabile din 31 octombrie 2017.

Instanța de apel a omis să aplice în acest litigiu și dispozițiile art. 123 alin. (3) Cod de procedură civilă, reieșind din faptul că prin hotărârea judecătorească din 31 octombrie 2017 expres se menționează că Autorizația de Mediu pentru Folosința Specială a Apei este prelungită de drept.

Suplimentar a prezentat instanței de apel dovada scrisă a faptului că a fost depusă la intimat o nouă cerere de prelungire a valabilității autorizației la care nici în ziua de azi nu a s-a primit răspuns, în pofida faptului că au expirat toate termenele pentru examinarea acestei solicitări.

Referitor la interpretarea eronată a legii recurentul a relevat că instanța de apel, interpretează eronat dispozițiile art. 47 lit. (b) din Legea nr. 1515 din 16 iunie 1993 privind protecția mediului, conform căruia, agenții economici indiferenți de forma de proprietate, care folosesc resursele acvatice și care evacuează ape uzate sînt obligați să asigure preepurarea apelor reziduale la nivelul standardelor stabilite înainte de deversarea lor în rețeaua de canalizare a localităților.

A afirmat recurentul că aceasta nu este obligată să dețină o stație de epurare proprie, fapt care reiese și din prevederile art. 25 alin. (2) lit. (i) al Legii nr. 272. Or, aceasta a încheiat cu Societății pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău” mai multe contracte în anul 2002, 2007, 2009 de recepționare și epurare a apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți. Deci, obligația de epurare a acestor ape, revine nu Societății cu Răspundere Limitată „Proalfa-Service”, ci Societății pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău”.

Prin hotărârea Curții Constituționale a R.Moldova din 11 octombrie 2016 privind excepția de neconstituționalitate a art. 19 alin. (5) din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare s-a decis admiterea parțială a excepției de neconstituționalitate ridicată de avocatul Alexandru Carapunarlî în dosarul nr. xxxxxx, pendinte la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău și s-a declarat neconstituțională sintagma „operatorul coordonat cu” din art. 19 alin. (5) al Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

A susținut recurentul că Curtea de Apel Chișinău a interpretat eronat și Hotărârea Guvernului nr. 894 din 12 noiembrie 2013 afirmând că procedura prelungirii tacite a autorizației de mediu nu este reglementată de acest act normativ.

Totodată, a afirmat recurentul că din cauza comportamentului neonist și neloial al intimitei, sunt puși în situația de a contesta un act, care nu poate produce efecte juridice potrivit argumentelor expuse mai sus, fiind și penalizați de aceasta fără temei legal.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 29 mai 2018 în adresa intimațiilor Inspectoratul Ecologic de Stat și Agenția Ecologică Chișinău a fost expediată copia recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Proalfa-Service”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă referințe nu au fost depuse.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Cod de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Proalfa-Service” este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.432 alin.(1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art.433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Proalfa-Service”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate de recurentul Societatea cu Răspundere Limitată „Proalfa-Service”, nu confirmă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către prima instanță și instanța de apel or, temeiurile invocate în cererea de recurs se referă în sine la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat, respectiv nu constituie temei de casare a hotărîrii primei instanțe și deciziei recurate.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art.432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a considera inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Proalfa-Service”.

În conformitate cu art. 270, 433 lit.a), 440 alin.(1) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Proalfa-Service”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Galina Stratulat

judecătorii

Iuliana Oprea

Victor Burduh